

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2110	Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος Παρασκευὴ 27 Ἰουλίου 2018	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Συμβιβάζονται ἐπιστήμη καὶ θρησκεία;

«Ἐορτὴ μάρτυρος, μίμησις μάρτυρος» (ἱ. Χρυσόστομος)

Δὲν ἔχει μόνο ὁ οὐρανὸς ἀστέρια, ἀγαπητοί μου, ἔχει καὶ ἡ Ἐκκλησία· καὶ **ἀστέρια τῆς Ἐκκλησίας εἶνε οἱ ἅγιοι**. Λάμπουν στὸν οὐρανὸ τ' ἀστέρια, λάμπουν καὶ στὸ νοητὸ στερέωμα οἱ ἅγιοι. Καὶ ὅπως στὸν οὐρανὸ τὰ ἀστέρια διαφέρουν ὡς πρὸς τὴ λάμψι, ἔτσι καὶ στὴν Ἐκκλησία ἄλλοι ἅγιοι λάμπουν λιγώτερο καὶ ἄλλοι περισσότερο. Ἔνα λοιπὸν «ἀστέρι πρώτου μεγέθους» εἶνε ὁ σημερινὸς ἅγιος, **ὁ μεγαλομάρτυρας καὶ ἱαματικὸς Παντελεήμων**. Λίγες λέξεις θὰ ψελλίσω στὴ μνήμη του.

Ὁ ἅγιος Παντελεήμων γεννήθηκε σὲ ἐποχὴ φρικτῶν διωγμῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ χώρα ποὺ μᾶς συγκινεῖ γιατί γέννησε τοὺς περισσότερους ἁγίους καὶ μάρτυρες, στὴ **Μικρὰ Ἀσία**. Ἰδιαίτερη πατρίδα του ἦταν ἡ **Νικομήδεια** τῆς Βιθυνίας, ὅπου μέχρι τὸν Αὐγουστο τοῦ 1922 ὑπῆρχε καὶ ναὸς πρὸς τιμὴν του, τὸν ὁποῖον οἱ Ἀγαρηνοὶ μετέτρεψαν σὲ ἀχυρῶνα· σήμερα δυστυχῶς δὲν ἐορτάζει, πιστεῦω ὅμως ὅτι μιὰ μέρα θὰ χτυπήσουν πάλι ἐκεῖ οἱ καμπάνες.

Οἱ γονεῖς τοῦ ἁγίου ἦταν εὐγενεῖς ἀριστοκράτες· ὁ πατέρας του συγκλητικὸς στὴν αὐλὴ τοῦ Διοκλητιανοῦ, καὶ ἡ μητέρα του πιστὴ Χριστιανή, τὴν ὁποία ὅμως στερήθηκε νωρίς. Ἀλλὰ τὰ σπέρματα ποὺ πρόλαβε νὰ φυτέψῃ ἐκεῖνη στὴν καρδιά του δὲν χάθηκαν. Ὁ μικρὸς μεγάλωσε, ἀνδρώθηκε, καὶ διακρινόταν γιὰ τὴν εὐφυΐα του. Ὁ πατέρας του φρόντισε νὰ τὸν στείλῃ στοὺς καλύτερους δασκάλους· σπούδασε τὴν ἱατρικὴ κοντὰ στὸν φημισμένο **ἱατρὸ Εὐφρόσυνο** καὶ **ἐγίνε γιαντρός** κι αὐτός.

Ἦταν εἰδωλολάτρης, δὲν εἶχε ἀκόμα πιστέψει στὸ Χριστό. Ἀλλὰ ἡ γνωριμία του μὲ τὸν **πρεσβύτερο Ἐρμόλοο** συνετέλεσε ν' ἀλλάξῃ ἡ πορεία τῆς ζωῆς του· αὐτὸς τὸν εἰσήγαγε στὸ μυστήριον τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἄν θέλῃς, τοῦ εἶπε, νὰ γίνῃς καλὸς γιαντρός, πρέπει νὰ

γνωρίσῃς τὸν πρῶτο καὶ κορυφαῖο ἱατρό, ἱατρὸ τῶν σωμάτων καὶ τῶν ψυχῶν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὅταν τοῦ διηγήθηκε τὴ ζωὴ καὶ τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ, **αἰσθάνθηκε ἰσχυρὴ ὄθησι νὰ πιστέψῃ**.

Ἦθελε ὅμως νὰ δοκιμάσῃ ἂν αὐτὰ ποὺ τοῦ ἔλεγε ὁ Ἐρμόλοος εἶνε ἀληθινά. Μιὰ μέρα λοιπὸν, καθὼς περπατοῦσε στοὺς ἀγρούς, εἶδε νεκρὸ ἓνα μικρὸ ἀγροτόπαιδο καὶ δίπλα του νὰ κινῆται μιὰ ὄχια ποὺ τὸ εἶχε δηλητηριάσει. Ὁ ἅγιος γονάτισε δίπλα στὸ πτώμα τοῦ παιδιοῦ, σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε· «Εἰς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐσύ παιδί, ἀναστήσου· κ' ἐσύ, ὄχια, ἐξοντώσου». Ἀμέσως τὸ παιδί ἀναστήθηκε καὶ ἡ ὄχια ψόφησε. Αὐτό, καθὼς καὶ ἄλλα ποὺ ἀκολούθησαν, στερέωσαν μέσα του τὴν ἀπόφασιν· **πίστεψε στὸ Χριστό, βαπτίσθηκε** ἀπὸ τὸν Ἐρμόλοο καὶ κατετάγη στὶς τάξεις τῶν Χριστιανῶν.

Εἶνε πλῆθος οἱ θεραπείες ποὺ ἔκανε. Εἶχε γίνῃ φημισμένος γιαντρός στὴ Νικομήδεια, πρώτη πόλι τοῦ κράτους μετὰ τὴ Βασιλεύουσα. Θεράπευε μὲ τὰ φάρμακα τῆς **ἐπιστήμης**· καὶ ἐκεῖ ποὺ ἡ ἱατρικὴ ὕψωνε τὰ χέρια, αὐτὸς γονάτιζε, **προσευχόταν** στὸ Θεὸ καὶ ἔλεγε· «*Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ!*», καὶ οἱ ἀσθενεῖς θεραπεύονταν μὲ τρόπο θαυμαστὸ ἀπὸ κάθε ἀσθένεια.

Ἀλλὰ μιὰ τέτοια φιλάνθρωπη δρᾶσι δὲν ἦταν δυνατόν νὰ μὴν προκαλέσῃ **ἀντίδρασι**. Ὅπως τὰ παιδιά τοῦ δρόμου ρίχνουν τὶς περισσότερες πέτρες στὰ καρποφόρα δέντρα, ἐνῶ τ' ἄλλα τ' ἀφήνουν ἀπείραχτα, ἔτσι καὶ ἐναντίον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ὁ διάβολος προκάλεσε τὸ φθόνον τῶν συναδέλφων του γιαντρῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν κατήγγειλαν στὸν Διοκλητιανό.

Ὅταν τὸν ὠδήγησαν μπροστά του, ὁ αὐτοκράτορας προσπάθησε νὰ τὸν πείσῃ νὰ θυσιάσῃ στὰ εἰδῶλα, ἀλλ' αὐτὸς ἔμεινε ἀνυποχώρητος.

Ἔτσι ἄρχισαν τὰ **μαρτύριά** του, πού εἶνε ἀπὸ τὰ φρικτότερα. Ἡ πίστι του ὅμως ἦταν μεγάλη καὶ νίκησε τὰ πάντα· καὶ τὴ φωτιά καὶ τὸ νερὸ καὶ τὸ σίδερο καὶ τὰ πεινασμένα θηρία καὶ τοὺς τροχοὺς καὶ τὰ ξίφη. Πολλοὶ ἀπὸ τὸν ἀπλὸ λαὸ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους καὶ τὶς κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας πίστεψαν στὸ Χριστὸ βλέποντας τὴν ἄψογη στάσι του. Γιατὶ τὸ μεγαλύτερο θαῦμα πού ἔδειξε ὁ ἅγιος Παντελεήμων ἦταν ἡ **ἴδια ἡ ζωὴ** του· ἡ ἐνάρετη καὶ φιλόανθρωπη, ἡ ἐγκρατὴς καὶ ἀπτότη.

Τέλος, στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα τὸν μετέφερε σὲ ἀπόστασι δύο χιλιομέτρων ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ ἐκεῖ τὴν αὐγή, πρὶν ἀκόμα ὁ ἥλιος χρυσώσῃ τὴ γῆ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὑψώθηκε τὸ ξίφος τοῦ δημίου καὶ **ἔπεσε ἡ κεφαλὴ τοῦ ἁγίου**· καὶ ἐνῶ τὸ τίμιον λείψανό του ἔμεινε ἐδῶ στὴ γῆ κειμήλιο καὶ πηγὴ θαυμάτων, ἡ ἀγία του ψυχὴ φτερούγισε στὰ οὐράνια ἀνάμεσα στοὺς ἁγίους ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους, γιὰ νὰ πρεσβεύῃ γιὰ ὅλους.

Ὅπως εἶπαμε καὶ στὴν ἀρχή, ἀγαπητοί μου, ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει· *«ἐορτὴ μάρτυρας, μίμησις μάρτυρος»*. Ἀφοῦ ἐορτάζουμε τὸν ἅγιο Παντελεήμονα, πρέπει νὰ τὸν μιμηθοῦμε. Ἀπὸ τὸ ὑπερέραν φτάνει σ' ἐμᾶς ἡ φωνὴ του καὶ μᾶς λέει· Χριστιανοί, μιμηθῆτε με! Σήμερα ὁ ἅγιος Παντελεήμων προβάλλει ὡς **πρότυπο** καὶ **δάσκαλος** ὅλων τῶν πιστῶν, ἰδιαίτερος τῶν διανοουμένων, καὶ μάλιστα τῶν γιατρῶν.

● Ὑπάρχει μία πλάνη, ὅτι **ἐπιστήμη καὶ θρησκεία δὲν συμβιβάζονται**. Ἐδῶ ὅμως βλέπουμε ἕνα μορφωμένο καὶ ἐπιστήμονα γιατρὸ πού μαρτύρησε γιὰ τὸ Χριστό. Καὶ δὲν εἶνε ὁ μόνος· τὰ μαρτυρολόγια ἀναφέρουν πολλοὺς σὰν αὐτόν. Ἔτσι καὶ πολλοὶ σύγχρονοί μας ἐπιστήμονες διεθνοῦς φήμης (γιατροί, φυσικοί, χημικοί, μαθηματικοί, ἀστρονόμοι, διαφόρων ἄλλων εἰδικότητων), πιστεύουν στὸ Χριστὸ καὶ τὸ διακηρύττουν.

Γνωρίζω ἐπιστήμονες στὴν Ἀθήνα πού πιστεύουν περισσότερο κι ἀπὸ παπᾶδες καὶ δεσποτάδες· νηστεύουν, προσεύχονται καὶ –θὰ φανῆ παράξενο– σηκώνονται τὰ μεσάνυχτα καὶ κάνουν κομποσχοίνι! Γνωρίζω ἕνα χειροῦργο τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», πού δὲν πιάνει τὸ νυστέρι ἂν δὲν πῆ προηγουμένως «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, βοήθησέ με τὸν ἁμαρτωλό». Ἡ ἐπιστήμη, ὄχι τῶν ἡμιμαθῶν ἀλλὰ τῶν μεγάλων ἐρευνητῶν, ἡ ἐπιστήμη πού ἀξίζει νὰ γράφεται μὲ ἔψιλον κεφαλαῖο (Ἐπιστήμη), γονατίζει πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ λέει· Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τοῦ κόσμου!

Στὴ Γερμανία ἕνας γιατρός, πού ὑπηρετήσε στὸ Μόναχο καὶ στὴ Λειψία, ἔγραψε βιβλίον μὲ τίτλο *«Πίσω μας στέκει ὁ Θεός»*· πίσω δηλαδὴ ἀπὸ τὶς κλινικὲς καὶ τὰ νοσοκομεῖα μας, πίσω ἀπὸ τὰ φάρμακα καὶ τὶς χειρουργικὲς ἐπεμβάσεις μας, στέκει ὁ Χριστός, ὁ ἱατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων μας.

● Ὁ ἅγιος Παντελεήμων ὅμως εἶνε δάσκαλος ὄχι μόνον τῶν λογίων καὶ τῶν ἐπιστημόνων ἀλλὰ **ὅλων τῶν Χριστιανῶν**. Μᾶς διδάσκει ἕνα μάθημα πού εἶνε συγχρόνως τὸ εὐκολώτερο μὰ καὶ τὸ δυσκολώτερο. Πέρασαν εἴκοσι αἰῶνες, κύλησαν ρεύματα πολλὰ κάτω ἀπ' τὶς γέφυρες τῶν ποταμῶν, ἐν τούτοις τὸ μάθημα αὐτὸ δὲν τὸ ἔμαθε ἡ ἀνθρωπότης. Τὸ μάθημα αὐτό, πού εἶνε δύο λέξεις, μπορεῖ νὰ τὸ ψελλίσῃ καὶ ἕνας μαθητὴς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἀλλὰ στὰ νοήματά του μποροῦν νὰ κολυμπήσουν καὶ οἱ μεγαλύτεροι νόες· εἶνε τὰ λόγια τοῦ Ναζωραίου *«Ἀγαπάτε ἀλλήλους»* (Ἰω. 15,17). Αὐτὸ τὸ μάθημα τῆς ἀγάπης μᾶς διδάσκει σήμερα ὁ ἅγιος Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος ὅ,τι εἶχε τὸ διέθεσε καὶ ἔγινε ὑπηρετὴς τοῦ λαοῦ, καὶ μᾶς λέει ὅτι ὀφείλουμε **νὰ εἴμαστε κ' ἐμεῖς φιλόανθρωποι, εὐεργετικοί, ἐλεήμονες**.

Σήμερα **ἡ ἀνθρωπότης** μοιάζει μὲ κατάξερη γῆ πού **διψᾷ**. Διψᾷ ὄχι τόσο γιὰ ἐπιστήμη, πρόοδο καὶ φῶτα· διψᾷ προπαντὸς γιὰ **δρυσιὰ καλωσύνης, ἀγάπης, ἀλτρουισμοῦ**. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι σκληροὶ σὰν τὴν πέτρα, τόσο ἀνελεήμονες πού δὲν δίνουν νερὸ οὔτε στὸν ἄγγελό τους, τόσο σαδιστὰ πού ὄχι μόνον δὲν κάνουν τὸ καλὸ ἀλλὰ εὐχαριστοῦνται νὰ κάνουν τὸ κακό.

Σὲ τέτοια ἐποχὴ ὁ ἅγιος Παντελεήμων σ' αὐτοὺς πού τὸν τιμοῦν διδάσκει τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐλεημοσύνη. **Δὲν ἐορτάζουμε** τὸν ἅγιο Παντελεήμονα **ἂν ἔχουμε καρδιὰ σκληρὴ, φθονερὴ, ἀντιχριστιανικὴ, καρδιὰ** στὴν ὁποία βασιλεύουν τὰ ἰοβόλα πάθη, οἱ ὀχιὲς τῆς κακίας, τῆς ἐκδικήσεως καὶ τοῦ φθόνου.

Μόνον μιὰ ζωὴ ἀξίζει, ἔχει γλυκύτητα καὶ θησαυρούς· ὄχι ἡ ζωὴ τῶν κυνηγῶν τῆς ἡδονῆς, τῶν ὑλιστῶν καὶ Ἐπικουρείων, ἀλλὰ ἡ ζωὴ **τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας**. Ἄνθρωπος πού δὲν πονάει τὸ διπλανό του δὲν μπορεῖ νὰ λέγεται Χριστιανός. Γι' αὐτὸ παρακαλῶ νὰ κινηθοῦμε ὅλοι σὲ ἔργα ἀγάπης καὶ φιλοανθρωπίας.

Εἶθε ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος νὰ σκεπάζῃ ὅλους, ἄρχοντες καὶ λαό, ὥστε ἡ χώρα μας **μὲ εἰρήνη καὶ ἀγάπη** νὰ λατρεύῃ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς αἰῶνας αἰῶνων· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**